

ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Закріпивши право територіальної громади безпосередньо здійснювати місцеве самоврядування, Конституція України і Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» в такий спосіб підвищили роль і значення різноманітних форм прямого волевиявлення територіальних громад з метою вирішення або участі у вирішенні питань, віднесених до відання місцевого самоврядування, включаючи й ті з них, що пов'язані з охороною навколишнього природного середовища, використанням природних ресурсів, утвердженням екологічної безпеки.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [1] до екологічної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено вирішення таких питань, як:

- затвердження цільових місцевих екологічних програм;
- затвердження місцевого бюджету, внесення змін до нього, у тому числі на природоохоронні заходи;
- встановлення місцевих податків і зборів, у тому числі екологічних, та розмірів їх ставок у межах, визначених законом;
- нагромадження позабюджетних цільових, у тому числі екологічних, коштів; затвердження положень про ці кошти;
- прийняття рішень про надання місцевих позик, у тому числі екологічних;
- прийняття рішень про надання пільг відповідно до чинного законодавства, у тому числі екологічного, щодо місцевих податків і зборів;
- затвердження відповідно до законодавства ставок земельного податку, розмірів плати за користування природними ресурсами, що перебувають у власності відповідних територіальних громад;
- вирішення згідно із законодавством питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення, а також про скасування цього дозволу;
- прийняття рішень про організацію територій і об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення та інших територій, які підлягають особливій охороні;
- внесення пропозицій до відповідних державних органів щодо оголошення природних та інших об'єктів, які мають екологічну,

історичну, культурну або наукову цінність, пам'ятками природи, історії або культури, що охороняються законом;

– надання відповідно до законодавства дозволу на розміщення на території села, селища, міста нових об'єктів, сфера екологічного впливу діяльності яких згідно з чинними нормативами охоплює відповідну територію.

Екологічна відповідальність – це свідома добровільна участь бізнесу у різноманітних заходах, направлених на попередження та мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище; раціональне природокористування; економію сировинних та енергетичних ресурсів у процесі господарської діяльності; залучення відходів у господарський обіг; запобігання аварійних і надзвичайних ситуацій; підтримку заходів з охорони здоров'я; збереження культурно-історичної спадщини, біорізноманіття та природних територій, які потребують особливої охорони; збереження зникаючих біологічних видів тощо [2, с. 159].

Для підвищення відповідальності територіальних громад та громадян щодо побудови «зеленої» економіки в Україні варто всебічно підтримувати використання так званого бюджету участі (партисипативного бюджету). Цей ресурс має бути спрямований на проекти, найважливіші для мешканців конкретної громади. Водночас, проблемою є активізація її жителів щодо прийняття місцевої ініціативи. В умовах значної нерівності в суспільстві серед жителів панує небажання платити податки працюючи легально, що пов'язано з тим, що в Україні, тягар податків покладено на бідні верстви населення, на відміну від розвинених країн. В нашій країні заможні верстви населення платять значно меншу частку податків, а бідні – відповідно значно більшу, ніж у США, модель економіки якої максимально відповідає ліберальним принципам [3, с. 15].

Фінансове стимулювання екологічної відповідальності територіальних громад є важливим напрямком фінансової політики держави в умовах сьогодення. Оскільки незадовільний стан екологічної ситуації впливає як на зростання кількості захворювань населення, так і на стримування економічного розвитку територій, що обумовлює необхідність застосування більш ефективних природоохоронних заходів та збільшення джерел їх фінансування.

Перелік використаних джерел

1. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21.05.1997 № 280/97-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=280%2F97-%E2%F0>.

2. Шаповал В.М., Коваленко О.А. Функції та елементи соціальної відповідальності сучасних компаній. Зб. матеріалів I міжнар. наук.-практ. інтернет-конф «Детермінанти сталого розвитку організацій в умовах глобалізації», м. Дніпропетровськ (15–16 груд.2014 р.) / відп. ред. В.М.Шаповал; М-во освіти і науки України, Нац. гірн.ун-т. Д.: НГУ, 2015.184 с. (с.158-160).

3. Лібанова Е.М. Соціальні проблеми модернізації української економіки. *Демографія та соціальна економіка*. 2012. № 1. С. 5–22. URL: <https://doi.org/10.15407/>

Віктор Масляк

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ОЦІНКА СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИХ НАСЛІДКІВ ВЗАЄМОВІДНОСИН ЛЮДИНИ ТА ЗБРОЇ

В часи звичаєвого права зброя характеризувала людину як вільну та незалежну. Неодноразовими випадками є те, що змалку хлопчики досить сильно цікавляться зброєю. Безсумнівно зброя дисциплінує і надає впевненості в собі, особливо якщо ти належиш до дружнього колективу таких самих озброєних чоловіків.

Але знову ж таки з вищенаведених тверджень впливає питання, хто ж має моральне право озброюватись. Звісно такі законодавчі обмеження як заборона носити з собою зброю людині із нестабільною психікою – це дуже добре. Але ми зараз говоримо про звичайних громадян, якими вони повинні бути і якими якостями мали би бути наділені. Озброєна людина повинна бути культурною, шляхетною і дуже ввічливою, особливо якщо спілкується з такою ж озброєною людиною. В даному випадку дуже важливими є історичні традиції, культура володіння зброєю. Якщо ми візьмемо до уваги саме історичні факти, то якщо людина відносилась до касты воїнів, то повага до її особи зростала в декілька разів, ця людина була «людиною честі».

Є подібні приклади і в історії України – богатирі-дружинники княжої доби (Київська Русь) і, безумовно, козацьке «лицарське товариство» часів Запорозької Січі і Гетьманщини. Але наскільки збереглися ці історичні традиції – це вже питання. Адже століття бездержавного і пригніченого становища українського народу не